

der ved Sogneraadvalget havde været 650 Mænd og 500 Kvinder. Da man sendte Opgivelserne tilbage og spurgte, hvordan det hang sammen, svarede vedkommende Sogneraad, at Valglisterne til Hjælpekasserne ikke bleve udarbejdede saa fuldstændigt som til Sogneraadvalgene. I en enkelt Kommune i Præstø Amt var der ved Hjælpekassevalget 21 kvindelige Vælgere, men ved Sogneraadvalget 557, i en anden Kommune var der 10 kvindelige Vælgere ved Hjælpekassevalget, men 203 ved Sogneraadvalget, og saadan var det gennemgaaende over det hele. Et enkelt Sted oplystes det, at der til Hjælpekassevalget kun havde meldt sig 6 Kvinder til Optagelse paa Valglisterne, hvorimod flere havde bedt om ikke at blive opførte for at undgaa Valg. Det er altsaa klart, at hvis Valglisterne til Hjælpekassevalgene havde været udarbejdede med en lignende Omhyggelighed som Valglisterne til Kommunevalgene, vilde Vælgertallet ved Hjælpekassevalgene have været betydeligt større end Vælgertallet ved de kommunale Valg i det følgende Aar, uagtet Befolkningen i det forløbne Aar var bleven forøget med 1 pCt. Det viser tydeligt, at hvis man kunde faa en fast og sikker Statistik over, hvor mange Vælgere der ogsaa i Landkommunerne paa Grund af Opholds- og Skattebestemmelsen, særlig Opholdsbestemmelsen, har mistet deres Valgret, vilde det blive et meget betydeligt Antal. Jeg er overbevist om, at jeg ikke siger noget forkert, naar jeg udtaler, at dette Antal maa ansættes i tyve Tusinder. Det er faktiske Oplysninger, man ikke kan komme uden om.

Man kan ogsaa se dette af, at der, hvis man tænkte sig, at lige og almindelig Valgret var gennemført her i Landet, egentlig skulde være 1,300,000 Vælgere, medens der kun er 880,000. Man har f. Eks. gjort opmærksom paa, at den kommunale Valgrets alder er 25 Aar, og alligevel have kun 68,5 pCt. af Personer med denne Alder og derover Valgret, det vil sige, at der mangler i Virkeligheden $\frac{1}{3}$ af de Personer, som burde have Valgret, hvis vi skulde have lige og almindelig Valgret. Ved Folketingsvalgene er det ikke nær saa slemt. Folketingsvælgernes Alder er 30 Aar, 89,5 pCt. af de aldersberettigede ere Vælgere til Folketinget, det vil sige, der mangler omtrent $\frac{1}{10}$, medens det ved de kommunale Valg er $\frac{1}{3}$ af Landets Vælgere, der er udelukket.

Nu kan der siges, og det blev ogsaa sagt under Forhandlingerne i Fjor: Ja vel,

men I maa da indrømme, at den nye kommunale Valglov har i allerhøjeste Grad forøget det kommunale Vælgerantal i Landets Kommuner. Ja, naturligvis er der kommet nogle til, nemlig Kvinderne. De have ikke alene fyldt det Hul, der er fremkommet ved Opholdsbestemmelsen, men de have vel ogsaa fyldt noget mere. Der er tilkommet i Følge Statistikkens i alt 409,187 Kvinder, af Tyender er der tilkommet godt 17,000, og her inde i København er der paa Grund af, at Skattecensus'en blev sat ned fra 1,000 Kr. til 800 Kr., tilkommet omtrent 13,000 Vælgere, altsaa der er tilkommet vel omtrent 440,000 Vælgere paa den Maade. Men for det første er der angaaende dette at sige, at det var ikke andet, end man kunde kræve, naar der skulde være Tale om at gøre et demokratisk Fremskridt ved den kommunale Valgret. Skulde en virkelig Venstretanke gøre sig gældende i denne Valglov, maatte man give Kvinder og Tyender Valgret, saa dette kan ikke dække over den store Fejl, der er begaaet ved den lange Opholdsbestemmelse.

Denne Opholdsbestemmelse er særlig uretfærdig, fordi den træffer de mindre bemidlede. Jeg husker, hvordan der, inden Valgloven blev vedtagen, under de mange Forhandlinger baade her i Tinget og ude omkring i Landet blev talt saa meget om dette, at man skulde ikke flytte Skellet, men man skulde slette Skellet, og jeg husker, at der senere er blevet sagt, at med Hensyn til Sogneraadene f. Eks. er Skellet virkelig blevet slettet, medens man ganske vist maaske kan sige, at for Amtsrådernes Vedkommende er det ikke helt slettet endnu, der er det kun flyttet. Jeg maa sige, at denne Udtalelse om, at Skellet imellem Vælgerne er blevet slettet ved den nugældende kommunale Valglov, der blev vedtagen ved Forliget i 1908, efter min Mening er ganske falsk. Skellet er atter der blevet flyttet. Den tidligere Valgordning satte et Skel mellem Gaardmændene og alle de andre; Gaardmændene stemte begge Gange. De stemte alene hvert tredje Aar, og sammen med alle de andre stemte de igen hvert sjette Aar. Der var altsaa sat et Skel dér. Nu er Skellet sat saaledes, at nu ere Gaardmændene og de, der overhovedet have Ejendom og Bopæl i en Kommune, gjorde til Vælgere, medens de, der paa Grund af deres Arbejde og Stilling i Samfundet uden egen Skyld ere nødte til at flytte fra en Kommune til en anden, blive berøvede deres Valgret. Husk paa, at tidligere kunde Arbejderne have Valgret lige med de andre, men paa Grund af Opholdsbestemmelsen